

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет психології
Кафедра педагогічної та вікової психології

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента

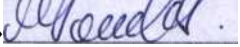
ПСИХОЛОГІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ

підготовки магістра
спеціальності 053 «Психологія»
освітньо-професійної програми «Психологія»

Луцьк – 2022

Силабус освітнього компонента «Психологія професійної ідентичності» підготовки магістра, галузі знань 05 соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 Психологія за освітньо-професійною програмою «Психологія».

Розробник: Коць Михайло Онисимович, доцент кафедри педагогічної та вікової психології, кандидат психологічних наук, доцент

Гарант ОПП «Магістр психології»  Гошовський Я. О.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри педагогічної та вікової психології
протокол № 1 від 29 серпня 2022 р.

Завідувач кафедри:  (Гошовський Я. О.)

I. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни за навчальним планом 2021 року
Денна форма навчання	Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки Спеціальність 053 Психологія Освітньо-професійна програма Психологія Освітній ступінь Магістр	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання __1__
ІНДЗ: немає		Семестр __2-ий__
		Лекції __20__ год.
	Практичні __20__ год	
	Самостійна робота __72__ год.	
	Консультації __8__ год.	
	Форма контролю: залік	

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни за навчальним планом 2021 року
Заочна форма навчання	Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки Спеціальність 053 Психологія Освітньо-професійна програма Психологія Освітній ступінь Магістр	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання __1__
ІНДЗ: немає		Семестр __2-ий__
		Лекції __5__ год.
	Практичні __5__ год	
	Самостійна робота __96__ год.	
	Консультації __14__ год.	
	Форма контролю: залік	

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я, по батькові **Коць Михайло Онисимович**

Науковий ступінь **кандидат психологічних наук**

Вчене звання **доцент**

Посада **доцент кафедри педагогічної та вікової психології**

Контактна інформація: тел. 0506004587, e-mail: Koc.Myhajlo@vnu.edu.ua

Дні занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

ORCID iD: 0000-0002-5607-0564

Google Scholar -

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=DzH1z74AAAAJ&hl=ru&oi=sr>

a_Osg

Консультації відбуваються за графіком чергувань, кожну середу з 15.00 до 17.00 в ауд.201. Якщо здобувачі освіти потребують додаткової консультації, то час узгоджується з викладачем заздалегідь.

III. Опис освітнього компонента (ОК)

1. Анотація освітнього компонента. У ОК представлено теоретико-методологічні та практичні засади становлення професійної ідентичності у контексті цивілізаційних викликів сучасності; аналізується ідентичність як соціально-психологічна реальність; вивчається професійна ідентичність у взаємозв'язку із професійним самовизначенням та професійною діяльністю.

Пререквізити

ОК базується на компетентностях, отриманих під час вивчення ОК “Методика викладання психології у закладах вищої освіти”, “Психологія особистісної події”.

Постреквізити

Компетентності, отримані здобувачами освіти під час опрацювання ОК, можна використати для вивчення ОК “Психологія безпеки особистості”, “Психологія девіантної особистості”, під час написання кваліфікаційної роботи тощо.

Предмет вивчення – професійна ідентичність, професійне самовизначення, професійна діяльність.

2. Мета і завдання освітнього компонента «Психологія професійної ідентичності»

Метою освітнього компонента «Психологія професійної ідентичності» є формування у здобувачів освіти сучасного уявлення про професіоналізм, динаміку професійного самовизначення, професійної ідентичності особистості та вміння на практиці застосовувати рекомендації сучасної психології професійної діяльності та професійної кар'єри, сприяти на цій основі виробленню психологічної готовності до кваліфікованої фахової діагностичної, консультативної та корекційної діяльності психолога.

Завданнями вивчення освітнього компонента “Психологія професійної ідентичності” є:

- формування уявлень про психологію професійної ідентичності як про актуальну теоретико-прикладну наукову галузь;
- інтеграція та систематизація знань про професійну ідентичність та професійне самовизначення особистості впродовж усього життєвого шляху;
- опанування знань про психологію суб'єкта фахової діяльності та успішну побудову ним професійної кар'єри;
- формування професійного мислення у здобувачів освіти, набуття ними досвіду творчого використання психологічних знань для вирішення конкретних завдань майбутньої фахової діяльності;

- сприяння професійному самовизначенню та набуттю здобувачами освіти професійно-педагогічної ідентичності через усвідомлення психологічних особливостей фахової діяльності та передумов її опанування.

3. Результати навчання (Компетентності)

У ході вивчення освітнього компонента здобувачі освіти повинні набути наступних компетенцій:

Інтегральна компетентність (ІНТ)

– здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК5. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
- ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- ЗК9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

- СК1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики.
- СК5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.
- СК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.
- СК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.
- СК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.
- СК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.
- СК10. Здатність самостійно розробляти проекти шляхом творчого застосування існуючих та генерування нових ідей.

Програмні результати навчання

ПРН 1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ПРН 4 .Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.

ПРН 5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.

ПРН 8 Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.

ПРН 12 Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.

ПРН 13 Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

4. Структура освітнього компонента

Денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				Форма контролю/ Бали
		Лекц.	Практ.	Конс.	Сам. роб.	
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади вивчення професійної ідентичності у психології						
Тема 1. Становлення професійної ідентичності у контексті цивілізаційних викликів сучасності	19	4	2	1	12	7 ДС, Р
Тема 2. Ідентичність як соціально-психологічна реальність	21	4	4	1	12	7 ДС, Р
Тема 3. Профідентичність і професія	20	2	4	2	12	6 ДС, Р
Разом за змістовим модулем 1	60	10	10	4	36	20
Змістовий модуль 2. Професійна ідентичність як психологічна проблема						
Тема 4. Реконструкція професійної ідентичності: визначальні категорії	19	4	2	1	12	7 ДС, Р
Тема 5. Механізми професійної ідентичності: породжуючий, реалізуючий і описовий	21	4	4	1	12	7 ДС, Р
Тема 6. Профідентичність: функціональний образ "Я"	20	2	4	2	12	6 ДС, Р
Разом за змістовим модулем 2	60	10	10	4	36	20
Залік						100
Усього годин/балів	120	20	20	8	72	100
<i>Інше</i> : здобувачі освіти, які пропустили заняття, мають змогу відпрацювати їх, виконавши індивідуальні завдання, реферати, конспекти. Додатково здобувачі освіти можуть отримати у <i>неформальній освіті</i> : 1 бал за участь у науковому семінарі чи конференції; 2 бали за публікацію результатів дослідницької роботи у формі тез або статті. В <i>інформальній освіті</i> 1 бал за ознайомлення зі специфікою роботи дослідно-експериментального майданчика Луцького навчально-реабілітаційного центру.						

Здобувачі освіти мають змогу друкуватися в щорічному факультетському збірнику статей і тез «Психогенеза особистості : норма і девіація».

Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				Форма контролю/ Бали
		Лекц.	Практ.	Конс.	Сам. роб.	
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади вивчення професійної ідентичності у психології						
Тема 1. Становлення професійної ідентичності у контексті цивілізаційних викликів сучасності		1	-	2	16	7 ДС, Р
Тема 2. Ідентичність як соціально-психологічна реальність		1	1	2	16	7 ДС, Р
Тема 3. Профідентичність і професія		1	1	2	16	6 ДС, Р
Разом за змістовим модулем 1		3	2	6	48	20
Змістовий модуль 2. Професійна ідентичність як психологічна проблема						
Тема 4. Реконструкція професійної ідентичності: визначальні категорії		1	1	2	16	7 ДС, Р
Тема 5. Механізми професійної ідентичності: породжуючий, реалізуючий і описовий		1	1	3	16	7 ДС, Р
Тема 6. Профідентичність: функціональний образ "Я"		-	1	3	16	6 ДС, Р
Разом за змістовим модулем 2		2	3	8	48	20
Залік						100
Усього годин/балів	120	5	5	14	96	100
<p><i>Інше</i> : здобувачі освіти, які пропустили заняття, мають змогу відпрацювати їх, виконавши індивідуальні завдання, реферати, конспекти. Додатково здобувачі освіти можуть отримати у <i>неформальній освіті</i>: 1 бал за участь у науковому семінарі чи конференції; 2 бали за публікацію результатів дослідницької роботи у формі тез або статті. В <i>інформальній освіті</i> 1 бал за ознайомлення зі специфікою роботи дослідно-експериментального майданчика Луцького навчально-реабілітаційного центру.</p> <p>Здобувачі освіти мають змогу друкуватися в щорічному факультетському збірнику статей і тез «Психогенеза особистості : норма і девіація».</p>						

Форма контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

5. Завдання для самостійного опрацювання

1. Розкрийте сучасний стан дослідження поняття «ідентичність».
2. Охарактеризуйте когнітивні, мотиваційні та ціннісні компоненти у структурі професійної ідентичності.
3. Розкрийте психологічну проблему самосвідомості і образу "Я".
4. Обґрунтуйте взаємозв'язок професійного самовизначення і профіидентичності.
5. Розкрийте механізми професійної самореалізації.
6. Визначте основні перешкоди на шляху становлення психотерапевта.
7. Розкрийте професіоналізм, його структура та чинники формування.
8. Охарактеризуйте індивідуальний стиль фахової діяльності особистості, чинники та вияви.
9. Визначте поняття професійної позиції суб'єкта, її чинники та функції.
10. Визначте поняття професійної самосвідомості фахівця, її функції та структура.
11. Охарактеризуйте поняття про професійне становлення особистості, його моделі та сценарії.
12. Визначте стадії професійного становлення людини та їх зміст.
13. Розкрийте чинники та мотивація професійного вибору молоді.
14. Визначте умови та чинники успішної професійної адаптації молодого спеціаліста.
15. Розкрийте ознаки і причини неефективної професійної презентації.

VI. Політика оцінювання

Уся політика оцінювання базується на врахуванні ПОЛОЖЕННЯ про поточне та підсумкове оцінювання знань студентів Волинського національного університету імені Лесі Українки

https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_potochne_pidsumkove_otsiniuvannia_znan.pdf

та ПОЛОЖЕННЯ про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки

https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_%20vyznannia_rezultativ_navchannia_formalnii.pdf

Політика викладача щодо здобувача освіти :

- *на рівні формальної освіти* – здобувач освіти повинен отримати бали під час занять (враховуються бали за індивідуальну та групову роботу, виступи, дискусію, тренінгові заняття, реферати тощо) – макс. 100 балів;
- *на рівні неформальної освіти* – 1 бал за участь у науковому семінарі чи конференції; 2 бали за публікацію результатів дослідницької роботи у формі тез або статті за проблематикою освітнього компонента (макс. 3 бали);
- *на рівні інформальної освіти* – детальне за ознайомлення зі специфікою

роботи дослідно-експериментального майданчика Луцького навчально-реабілітаційного центру (макс. 1 бал).

Сумарно : 100 балів.

VII. Підсумковий контроль

Якщо здобувача освіти не влаштовує оцінка і він бажає підвищити свій рейтинг, то він може виконати контрольну роботу або підготувати реферат за тією темою, за якою недостатньо балів.

Залік може проводитись як в усній, так і у письмовій формі.

VIII. Політика щодо академічної доброчесності

Здобувач освіти повинен дотримуватись академічної доброчесності:

- самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
 - посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- Дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- дотримання принципів та положень :

1. Етичного кодексу психолога

(<http://nsj.gov.ua/files/1448287570%D0%95%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BA%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D1%81%20%D0%BF%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D0%B0.docx.pdf>);

2. Кодексу академічної доброчесності у Волинському національному університеті імені Лесі Українки

https://ra.vnu.edu.ua/akademichna_dobrochesnist/kodeks_akademichnoi_dobrochesnosti/

Політика щодо перекладання : усі заняття здобувачі освіти відвідують згідно з розкладом навчального процесу, однак, якщо мають право на вільне відвідування, то можуть відпрацювати пропущені заняття під час індивідуальних консультацій або виконати письмово індивідуальні завдання (реферати, конспекти, підготовка статті тощо).

В умовах воєнного часу перекладання відбувається згідно з розпорядженнями ректорату й деканату про змішано-дистанційну форму освіти.

IX. Підсумковий контроль

З ОК «Психологія професійної ідентичності» передбачено залік. Загальна оцінка за курс складається як алгебраїчна сума оцінок за кожен з двох модулів: складається з балів, які отримує здобувач освіти за навчальну

діяльність (формальна, неформальна, інформальна освіта) – підготовку та виступи на практичних заняттях, підготовку статті та виступи на конференціях, семінарах, участь у вебінарах, засіданнях «круглих столів» (100 балів).

На залік виносяться питання, які потребують творчої відповіді та уміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх під час розв'язання практичних задач. Залік проводиться в письмовій так і усній формі і включає три питання: 1 питання теоретичне передбачає ґрунтовний аналіз окресленої проблеми, 2 питання прикладне передбачає використання теоретичних знань під час вирішення практичних задач, 3 питання творче – вимагає креативного підходу у вирішення складної ситуації.

Х. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90-100	Відмінно
82-89	Дуже добре
75-81	Добре
67-74	Задовільно
60-66	Достатньо
1-59	Незадовільно

ХІ. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ

1. Дослідження проблеми ідентичності: історичні аспекти.
2. Сучасний стан дослідження поняття «ідентичність».
3. Проблема професійної ідентичності.
4. Проблема структури концепції професійної ідентичності.
5. Еволюція ідентичності в суспільстві.
6. Соціальні умови, що впливають на виникнення ідентичності.
7. Соціальне ідентифікування і соціальний контакт.
8. Цілісність в теорії самоорганізації.
9. Проблема самосвідомості і образу "Я".
10. Роль дискурсу в становленні ідентичності.
11. Діалогічна активність і ідентичність.
12. Втрата ідентичності у вигляді мазохізму і егоцентризму.
13. Шляхи звільнення як набуття ідентичності.
14. Образ професії в контексті професійного самовизначення.
15. Професійна самосвідомість і професійна ідентичність.
16. Професійне самовизначення і профіидентичність.
17. Породжуючий механізм: професійна ідентифікація.
18. Породжуючий механізм: професійне відчуження
19. Реалізуючий механізм: професійна ситуація, професійні відносини, образ "Я".

20. Описовий механізм: когнітивна, емоційна і поведінкова складові.
21. Особистісні характеристики консультантів і групових терапевтів.
22. Використання терапевтом власного "я".
23. Професійний портрет психолога-практика.
24. Якості, якими повинен володіти ідеальний терапевт.
25. Перешкоди на шляху становлення психотерапевта.
26. Поняття професії та самоздійснення особистості у професійній сфері.
27. Психологічні характеристики особистості як суб'єкта професійної діяльності.
28. Професіоналізм, його структура та чинники формування.
29. Індивідуальний стиль фахової діяльності особистості, чинники та вияви.
30. Поняття професійної позиції суб'єкта, її чинники та функції.
31. Поняття професійної самосвідомості фахівця, її функції та структура.
32. Поняття про професійне становлення особистості, його моделі та сценарії.
33. Стадії професійного становлення людини та їх зміст.
34. Чинники та мотивація професійного вибору молоді.
35. Умови та чинники успішної професійної адаптації молодого спеціаліста.
36. Ознаки і причини неефективної професійної презентації.
37. Поняття професійної кар'єри, її функції та типи.
38. Вікові особливості планування кар'єри суб'єктом праці.
39. Типові етапи кар'єрного розвитку особистості.
40. Принципи та загальні технологічні аспекти побудови фахової кар'єри.
41. Типові проблеми кар'єрного зростання.
42. Професійна придатність та її підтримання фахівцем.
43. Поняття професійних ресурсів фахівця та їх ефективного використання.
44. Поняття професійного саморозвитку, його функції та чинники.
45. Поняття про кризи професійного розвитку, їх види, функції та динаміка.
46. Стратегії переживання особистістю криз професійного розвитку.
47. Характеристика типових криз професійного розвитку особистості.
48. Наслідки переживання суб'єктом праці криз професійного розвитку.
49. Вплив професійної діяльності на особистість фахівця: позитивні та негативні наслідки.
50. Поняття професійних деструкцій, їх детермінація та вияви.
51. Професійні деформації, їх рівні.
52. Поняття професійної акцентуації та стагнації.
53. Шляхи професійної реабілітації фахівця.
54. Фактори і закономірності змін професійної працездатності фахівця.
55. Поняття професійного стресу, його причини та усунення.
56. Професійне вигорання фахівця, його ознаки та детермінанти.
57. Динаміка професійного вигорання.

58. Профілактика і корекція професійного вигорання фахівця.

ХІІ. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна

1. Барабаш Ю. Г. Психолого-педагогічні основи вибору професії : навч. посіб. / Ю. Г. Барабаш, Р. О. Позінкевич ; М-во освіти і науки України. – Луцьк : Вежа, 2003. 202 с.
2. Професійна психологія: методологія, методи та практика : [зб. наук. пр.]. Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. Луцьк : Вежа, 2008. 144 с.
3. Рибалка В. В. Психологія праці особистості : навч.-метод. посіб. ; М-во освіти і науки України. Київ; Кременчук : Щербатих, 2006. 76 с.
4. Рибалка В. В. Психологія та педагогіка праці особистості: від обдарованості дитини до майстерності дорослого : посібник ; НАПН України ; Ін-т обдарован. дитини. Київ : Ін-т обдаров. дитини, 2014. 220 с.
5. Становлення ідентичності фахівця : монографія / НАПН України, Ін-т психології ім. Г. С. Костюка ; за ред. В. Л. Зливкова. Київ ; Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2014. 260 с.
6. Ткачук В. Г., Хапко В. Е. Психофізіологія труда : конспект лекцій ; Межрегион. акад. упр. персоналом. Киев : МАУП, 1999. 87 с.
7. Траверсе Т. М. Психологія праці : навч.-метод. посіб. ; Ін-т післядиплом. освіти, Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ : КНУ ім. Т. Шевченка, 2004. 116 с.
8. Вірна Ж. П. Основи професійної орієнтації : навч. посіб. для студентів ВНЗ / Ж. П. Вірна ; М-во освіти і науки України. Луцьк : Вежа, 2003. 154 с.
9. Коць М. О. Профорієнтація та профдобір : навч.-метод. посіб. Луцьк : [б. в.], 2012. 136 с.
10. Коць М. О. Психологія праці та інженерна психологія : навч.-метод. посіб. : [для студентів ВНЗ]; [Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки]. Луцьк : Іванюк В. П., 2010. 140 с.
11. Крушельницька Я. В. Фізіологія і психологія праці : навч. посіб. : для студентів ВНЗ. ; М-во освіти України, Київ. нац. екон. ун-т. Київ : КНЕУ, 2000. 232 с.
12. Крушельницька Я. В. Фізіологія і психологія праці : підручник ; М-во освіти і науки України, Київ. нац. екон. ун-т. Київ : КНЕУ, 2003. 368 с.
13. Ткачук В. Г., Хапко В. Е. Психофізіологія труда : конспект лекцій; Межрегион. акад. упр. персоналом. Киев : МАУП, 1999. 87 с.
14. Траверсе Т. М. Психологія праці : навч.-метод. посіб.; Ін-т післядиплом. освіти, Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ : КНУ ім. Т. Шевченка, 2004. 116 с.

Додаткова

1. Вієвська М. Красовська Л. Мотивація професійного саморозвитку у реалізації стратегії формування управлінських компетенцій. *Вища школа*. 2010. № 3/4. С. 89–104.

2. Вірна Ж. П. Життєво-стильова концепція особистості: професійна методологія і практика. *Професійна психологія: методологія, методи та практика* : [зб. наук. пр.] / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. Луцьк, 2008. С. 5–24.
3. Вірна Ж. П., Мудрик А. Б. Особистісна вимогливість професіонала: теорія, практика, методи вивчення : монографія ; М-во освіти і науки України, Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. Луцьк : Вежа-Друк, 2014. 256 с.
4. Вірна Ж. Професійна безпека: динаміка і ризики прояву професійних деформацій фахівця. *Психологія професійної безпеки: технології конструктивного самозбереження особистості* : колективна монографія ; М-во освіти та науки України, Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки ; [кол. авт.: О. В. Лазорко та ін.]. Луцьк, 2015. С. 30–49.
5. Герман Є. О. Соціально-психологічна ідентичність сучасного студента / Є. О. Герман. *Вісник національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут". Філософія. Психологія. Педагогіка* : [зб. наук. пр.] / Нац. техн. ун-т України "Київський політехнічний ін-т" ; [редкол.: Б. В. Новіков (голова) та ін.]. Київ, 2008. № 1. С. 83–88.
6. Горват-Янушевська І. Емпатія – професійно-особистісна якість соціального працівника. *Соціальний захист*. 2013. № 7. С. 19.
7. Губіна А. Професійна готовність як фактор соціальної успішності майбутнього фахівця. *Психологічні перспективи* / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки ; [редкол.: Л. Засєкіна та ін.]. Луцьк, 2009. Вип. 13. С. 100–107.
8. Гура Т. Професійне мислення: механізм успішної/невдалої соціалізації фахівця. *Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка* : [зб. наук. пр.] / відп. ред. Л. Ф. Бурлачук. Київ, 2015. Вип. 1 : Психологія. С. 26–29.
9. Давидюк К., Коць М. Діагностика мотивації до навчання дітей старшого шкільного віку профільних класів. *Особистість і суспільство: методологія та практика сучасної психології: матеріали VI Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф.* (13 трав. 2019р.) / за заг. ред. Я. О. Гошовського, О. В. Лазорко, А. В. Кульчицької, Т. В. Федотової. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2019. 168 с. С. 97–100.
10. Дучимінська Т., Коць М., Кульчицька А. Професійне вигорання як показник психічного здоров'я особистості (на матеріалах дослідження працівників медичних установ). *Актуальні проблеми клінічної психології та нейропсихології: зб. тез доп. I міжнар. наук.-практ. конф.* (26-27 трав. 2022 р., м. Луцьк, Україна). Луцьк : ФОП Іванюк В.П., 2022. С. 43-46.
11. Кандиба М. Емоційна зрілість як умова розвитку професійної толерантності особистості. *Психологія професійної безпеки: технології конструктивного самозбереження особистості* : колективна монографія ; М-во освіти та науки України, Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки ; [кол. авт.: О. В. Лазорко та ін.]. Луцьк, 2015. С. 330–349.

12. Корсун С. І., Майдіков Ю. Л. Професійний відбір працівників оперативних підрозділів податкової міліції: психологічні засади : [монографія].; Київ. нац. ун-т внутр. справ, Навч.-наук. ін-т підготов. кадрів громад. безпеки та психол. служби. Коростень : Тріада С, 2010. 148 с.
13. Коць М., Цвігун О. Мотивація кар'єрного росту оперативного персоналу атомної електростанції. *Психогенеза особистості: норма і девіація* : зб. наук. статей і тез ; [гол. ред. Я. Гошовський]. Луцьк : Вежа-друк, 2019. 244 с. С. 218–222.
14. Коць М., Цвігун О. Діагностика мотивації кар'єрного росту оперативного персоналу атомної електростанції. *Особистість і суспільство: методологія та практика сучасної психології: матеріали VI Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф.* (13 трав. 2019р.) / за заг. ред. Я. О. Гошовського, О. В. Лазорко, А. В. Кульчицької, Т. В. Федотової. – Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2019 – 168 с. – С. 66–69.
15. Коць М., Цвігун О. Психологічний аналіз емоційного вигорання у студентської молоді. *Психологія: реальність і перспективи* : збірник наукових праць Рівненського державного гуманітарного університету. Вип. 12 / упоряд. Р.В. Павелків, Н. В. Корчакова; ред.кол. : Р.В. Павелків, В.І. Безлюдна, Н.В. Корчакова. Рівне : РДГУ, 2020. С. 125-129.
16. Кульчицька А. В., Черткова А. Є. Емоційне вигорання персоналу: організаційний та соціально-психологічний аспекти. *Науковий вісник Волинського національного університету ім. Лесі Українки* / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки ; [редкол.: Л. Г. Ліпич та ін.]. – Луцьк, 2010. – № 20 : Економічні науки. С. 85–88.
17. Лазорко О. В. Професійне здоров'я фахівця: психологічні ознаки професійної безпеки особистості. *Психологія професійної компетентності медичних сестер: адаптаційний вимір* : колективна монографія / М-во освіти та науки України, Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки ; [кол. авт.: О. В. Лазорко та ін.]. Луцьк, 2015. С. 6–28.
18. Леонюк Н. Психологическая готовность социальных работников к профессиональной деятельности. *Психологія професійної безпеки: технології конструктивного самозбереження особистості* : колективна монографія / М-во освіти та науки України, Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки ; [кол. авт.: О. В. Лазорко та ін.]. – Луцьк, 2015. – С. 199–225.
19. Лукашевич Н. П., Сигнаевская И. В., Бондарчук Е. И. Психология труда : учебно-методическое пособие. ; М-во образования Украины, Межрегион. акад. упр. персоналом. Киев : МАУП, 1997. 104 с.
20. Лукьянченко Н. Д., Бунтовская Л. Л. Физиология и психология труда : учеб. пособие для экон. спец. Вузов. ; Министерство образования и науки Украины, Донецкий национальный университет. Донецьк : ДонНУ, 2003. 286 с.
21. Малкова Т. М., Вартилецька І. А. Психологічні механізми професійної

- деформації працівників міліції. *Практична психологія та соціальна робота*. 2007. № 10. С. 54–60.
22. Музичук А., Коць М. Психічне здоров'я та емоційний інтелект. *Психологічні основи здоров'я, освіти, науки та самореалізації особистості: Матеріали XIV Міжнародної науково-практичної конференції* (Луцьк, 7–8 квітня 2022 р.) / ВНУ імені Лесі Українки; кафедра практичної психології та психодіагностики; за заг. ред. М. І. Магдисюк. Луцьк : Вежа-Друк, 2022. 208 с. С. 81-85.
 23. Найдьонов М. І. Психологія престижності професій : монографія ; НАПН України, Ін-т соціал. та політ психології. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2013. 160 с.
 24. Основи наукових досліджень» (<https://www.doccity.com/ru/osnovi-naukovih-doslidzhen/1526576/>).
 25. Остапйовський О. Професійна ідентичність в структурі економічної свідомості особистості. *Психологія професійної безпеки: технології конструктивного самозбереження особистості* : колективна монографія / М-во освіти та науки України, Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки ; [кол. авт.: О. В. Лазорко та ін.]. Луцьк, 2015. С. 236–251.
 26. Daniilidou A., Platsidou M., Gonida S.E. (2020). Primary School Teachers' Resilience: Association with Teacher Self-Efficacy, Burnout and Stress. *Electronic Journal of Research in Educational Psychology*. Volume 18, Issue 52, Pages 549-582. <https://doi.org/10.25115/ejrep.v18i52.3487>
 27. Kostruba N., Fishchuk O., Duchyminska T. (2021). Psychological peculiarities of the motivation and value students' commitments at different vocational training stages. *Youth Voice Journal* Volume 2021, Special issue 4, Pages 7-17.
 28. Gontarski, S.E., Wiśniewski, T., & Kręglewska, K. (Eds.). (2021). Włodzimierz Staniewski and the Phenomenon of “Gardzienice” (1st ed.). *Routledge*. <https://doi.org/10.4324/9780367808143>
 29. Roberts B. (2021) Neurophenomenology and Professional Education. In: Loftus S., Kinsella E.A. (eds) *Embodiment and Professional Education. Debating Higher Education: Philosophical Perspectives, vol 8*. Springer, Singapore. https://doi.org/10.1007/978-981-16-4827-4_11
 30. Koff S.Z. (2021) The First Stage of Professionalization: Education. In: *The Dental Team in the European Union*. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-030-72232-6_2
 31. Szulevicz T. Tanggaard L. (2017). Educational Psychology Practice. *A New Theoretical Framework*. Springer, Cham. 147 p. <https://doi.org/10.1007/978-3-319-44266-2>
 32. Pastryk, T., Kots M. Translation and Cross-Cultural Adaptation of Expressed Emotion Measure | Переклад та крос-культурна адаптація опитувальника «Рівень емоційної експресивності». *East European Journal of Psycholinguistics* [this link is disabled](https://doi.org/10.1007/s11211-022-00000-0), 2022, 9(1), pp. 134–144.